

Debesuota, diena 25°, naktį 15°
Saulė teka 7:18, leidžiasi 4:33

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LV

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Penktadienis, Sausio-January 4 d. 1974 m.

Kaina 15c

3

IZRAELIO MINISTERIS VĖL WASHINGTONE

RUSŲ AGENTŪRA SAKO: "ŠMEIŽTAS"

Solženicino knyga bus transliuojama

MASKVA. — Sovietų Sąjungos žinių agentūra Tass pagaliau atsiliepė į Nobelio premijos laimėtojo Aleksandro Solženicino Vakarose išleista knygą "Gulago archipelagas 1918–1956". Tass sako, kad tai sovietų liaudies šmeižimas, gimęs iš rašytojo "bejėgės neapykantos komunizmo laimėjimams". Tass nepasako, kokių žingsnių Maskva imsis prieš rašytoją ar prieš užsienio leidyklas, kurios knygą spausdina. Agentūra piktai puola užsienio laikraščius, kurie išspausdino tos knygos ištraukas.

Sovietų piktas pasisakymas prieš knygą, kurios pareiškimo autorius greičiausiai nematė, nes vadina ją novele, kai knyga yra daugiau atsiminimai, nebando aiškinti ar ginti Stalino laikų teroro, kuris nesibaigė ir šiandien. Solženicinas puolamas už tai, kad palygino sovietų valdžią su Hitlerio nacijs, kad giria knygoje caro režimą. Knyga esanti šaltojo karo taktika, naudojama Vakarų jėgų, priešingų santykių pagerėjimui.

Tasso pareiškime sakoma — ji yra "pono" Solženicino dovana Naujųjų Metų proga — nuodai, kurie skirti užnuodyti santykių gerėjimo atmosferą ir skirti Sovietų Sąjungai, jos politikai ir jos liaudžiai juodinti.

Solženicinas savo knygoje kaltina visus sovietų kalinius, kad jie nesipriešino, nešaukė, neatsidėngė nusikaltimui. Jis sako, kad jis turėjęs viziją, kad kurią nors dieną jis šauks ir jo balsas išgirs 200 milijonų žmonių. "Šis jo noras išsipildys ne tik išleisdami knygą keliomis kalbomis, bet ir per radiją. Radio Liberty nutarė savo bangomis paskleisti ir Sovietų Sąjungai išleistą Solženicino knygą, turinčią 600 pusl. Transliavimo teises radijo stotis jau nupirko iš Paryžiaus leidyklos. Knyga bus transliuojama ne tik rusų, bet ir 17 kitų kalbų.

Voice of America jau pradėjo transliuoti knygos ištraukas ir pasisakymus apie ją Vakarų spaudoje.

Radio Liberty jau yra perdavusi savo bangomis eilę kitų sovietų rašytojų knygų, jų tarpe ir Solženicino dvi ankstyvesnes knygas. BBC Londone irgi ruošiasi transliuoti knygos ištraukas, o taip pat ir V. Vokietijos Deutsche Welle. Hamburgo žurnalas Der Spiegel atnešančią savaitę pradės spausdinti knygos ištraukas. Radijo Free Europe jau perdavė pasisakymus apie knygą Rytų Europos klausytojams Lenkijoje, Rumunijoje, Čekoslovakijoje, Vengrijoje, Bulgarijoje ir Albanijoje.

Solženicinas savo knygos pradžioje iškelia pavojingą mintį. Masinių areštų metu kas būtų atsitikę, jei žmonės nebūtų sėdėję išblyškę dėl kiekvieno pasibeldimo į duris, dėl kiekvieno žingsnio ant laiptų, dėl būty gyneš — drąsiai stovėję prie jėgų ir namus su kirviais, plaktukais ar "kačergomis". Policijos organai tuoj būtų netekę daug valdininkų ir transporto ir nežinint viso Stalino troškulo, visa nekencianti mašina būtų turėjusi sustoti, rašo Solženicinas, pats atsakydamas, kad "mums truko laisvės meilės ir tikro situacijos supratimo".

MASKVA. — Metų pabaigoje sovietų spauda paprastai duoda praėjusių įvykių apžvalgą ir komentarus. Šiais metais visi laikraščiai labai gaudžiosios kapitalistinėje pasaulyje prasidėjusia energijos krize ir kitais nepasisekimais.

IŠ VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Pajamų mokesčių įstaiga peržiūri prezidento Nixono kelių metų mokesčių mokėjimo formas, paskelbė įstaiga su Baltųjų Rūmų pritarimu.

LONDONAS. — Ginčų dėl Britanijos angliakasių algų nepavyko išspręsti ir derybos nutrūko. Apie 730,000 darbininkų jau prašė bedarbių pašalpų.

MASKVA. — Sekmadienį mirė rusų aviacijos maršalas Konstantinas Veršininas, 73 m. Jis vienu metu buvo sovietų aviacijos vyriausias vadas ir gynybos viceministeris.

HONG KONGAS. — Japonijos užsienio reikalų ministeris Ohira atvyko į Kiniją svartyti civilinės aviacijos sutarties. Pekino valdžia neleidžia skristi į Kiniją tiems lėktuvams, kurie skraidė iš Japonijos į Taivaną.

ATENAI. — Graikijos valdžia įsakė savo policijos pareigūnams nesituokti be leidimo. Policija, panašiai, kaip kariuomenės ar diplomato personalas turi tuoktis tik su graikų tautybės, gero elgesio, tam tikro išsilavinimo asmenimis, turinčiais ir "tautinių idealų".

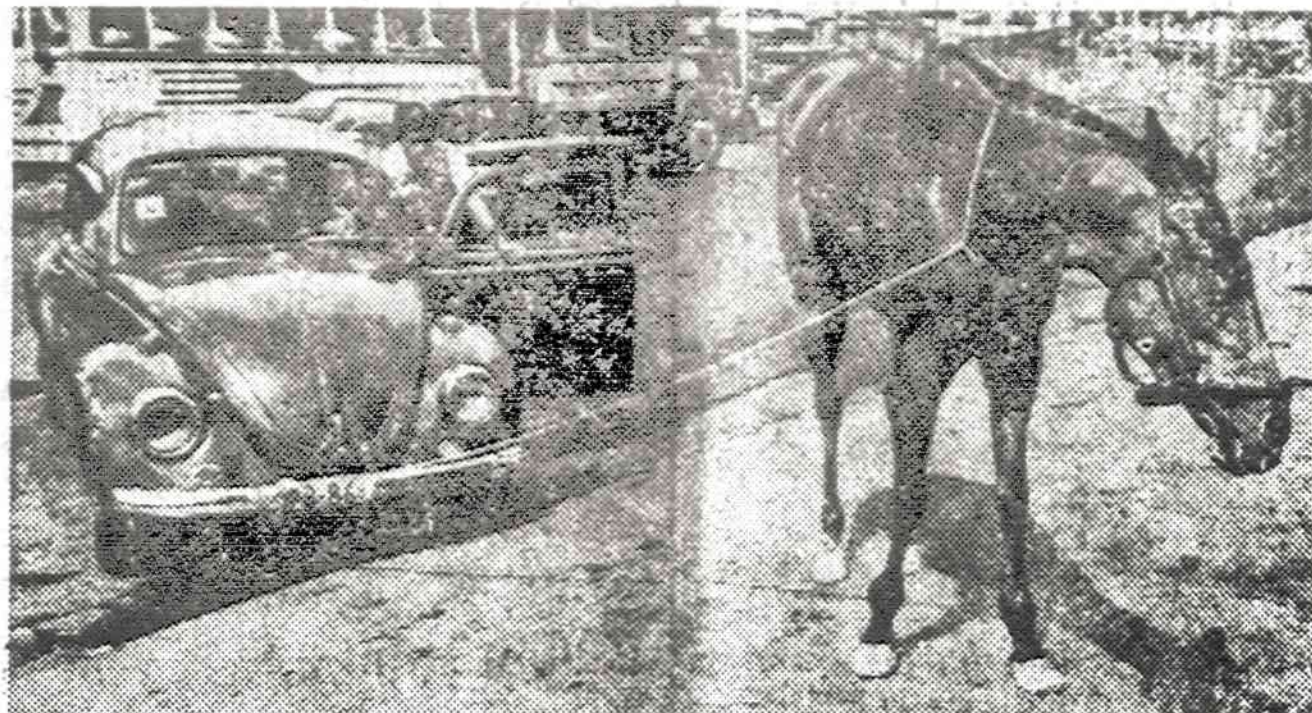
KOPENHAGA. — Sausio 3 d. Danijos laikraštis Berlingske Tidende šventė savo 225-tą gimtadienį. Laikraštis buvo įsteigtas 1749 m. Ernst Henrich Berling. Ir šiandien jis yra tos pačios šeimos nuosavybė.

BELGRADAS. — Kelio statytojai surado Makedonijoje daug žvėrių kaulų. Suakmenėję rasti 21 jau išnykusio žvėries kaulai, praneša Jugoslavijos žinių agentūra.

Streikas Bombejuje dėl aukštų kainų

BOMBEJUS. — Indijos svarbiausias pramonės miestas Bombejus trečiadienį buvo visai apmiręs, nes darbo unių centras buvo paskelbęs 24 val. generalinį streiką, protestuojant prieš vis kylančias kainas. Bombejuje veikia stipri socialistų partija ir kelios komunizmo grupės. Pačiame mieste protesto streikas buvo tvarkingas, tačiau Wani mieste šeši žmonės žuvo, kai policija bandė išvaikyti minią, pasiryžusią sudeginti valdžios pastatą.

Premjerė Gandhi negalėjo baigti savo kalbos Nagpure mieste, nes klausytojai ėmė triukšmauti ir mėtyti į kalbėtoją savo batus. Minia pasmerkė vyriausybės ekonominę politiką. Bombejuje daugiau neramumų laukia prieš sausio 13 d., kai bus renkamas atstovas į parlamentą. Premjerės kongreso partijos kandidatą remia dešimties politinės grupės, kas sukelia pyktį komunistų grupė, kurios tvirtina, kad kongreso partija praeityje buvo kairesnė ir vis suka į dešinę.

Ir Filipinus palietė gazolino krizė. Čia matomas Volkswagen savininkas turėjo pasiskolinti arkli, pritrūkęs gazolino.

ENERGIJOS KRIZĖ PLEČIASI

Daugiau važinėja traukiniais

WASHINGTONAS. — Energijos įstaigos direktorius William Simon vakar WASHINGTONE pareiškė, kad gazolino kainos ateityje dar pabrangs. Apie kovo mėn. pradžią reikia laukti naujo pabrangimo 11 centų už galoną. Prancūzijoje gazolinas pabrangs nuo ateinančios savaitės 10%. Valstybinė televizijos stotis uždaroma 11 val. vakare. Prancūzų vyriausybė paskelbė, kad pramonei tiekiamos natūralios dujos sumažinamos 25%.

Švedijoje pradėta taupyti elektros srovę. Gatvių lempos per pusę sumažintos, uždraustos perduotuvų reklamines, apšviestas iškabos. Vyriausybė uždraudė naudoti kai kuriuos elektrinius namų apyvokos daiktus. Elektros sunaudojimą reikia sumažinti 20%. Taisyklių nesilaikantių laukia griežtos bausmės.

Amerikos geležinkelių bendrovė Amtrak džiaugiasi, kad lapkričio ir gruodžio mėnesiais labai padidėjo keleivių skaičius. Tarp New Yorko ir Bostono buvo 37% daugiau keleivių. New Yorkas-Florida — 27% daugiau ir New Yorkas-Čikaga — 13% daugiau.

Geležinkelių naudojimas gali dar padidėti, nes American Airlines paskelbė, kad ji kol kas nebenaudos 10 iš savo turimų 16 didžiųjų Boeing 747 lėktuvų, padėdama juos į angarus. Trans World Airlines sumažina savo milžiniškų lėktuvų skaičių iš 19 iki 17. Kiekvienas tų lėktuvų kainavo po 25 mil. dol. Amerikoje jau įsimta iš apyvartos 16 tokių lėktuvų dėl skysto kuro stokos.

Prancūzai ištrėmė šešis baskus

PARYŽIUS. — Prancūzijos policija naktį suėmė šešis iš Ispanijos pabėgusius baskų kilmės gyventojus ir ištrėmė juos į prievartą į šiaurinės Prancūzijos vietas. Policija tvirtina, kad ištrėmimas nėra baskų nubaudimas, bet tik tvarkos išlaikymo priemonė.

Baskų organizacija, kuri giriasi nužudžiusi Ispanijos premjerą Paryžiuje pasmerkė prancūzų vyriausybę už baskų ištėmimą iš pietinės Prancūzijos. Baskų vadai tvirtina, kad Paryžiaus valdžia dar kartą pasidavė Ispanijos šantažui.

Madride trečiadienį pranešė davė naujas Ispanijos premjerą Carlos Arias Navarro, kuris paskirtas į atentatą užvusio premjero Carrero Blanco vietą. Šiomis dienomis naujasis premjeras sudarys savo vyriausybę. Spėjama, kad joje bus daugiau konservatyvių falangistų. Premjeras paskirtas penkeriems metams.

Londone suėmė ginkluotą gaują

LONDONAS. — Britanijos policijos vadovybė — Scotland Yords — paskelbė, kad suimti trys asmenys, kurie įtariami priklausę tarptautiniam arabų teroristų rateliui. Suimtu tarpe yra 18 metų mergina iš Amerikos, atvykusi lėktuvu iš Los Angeles. Ji dar aerodrome susitiko vyrą iš Maroko. Tarp merginos daiktų rasti penki revolveriai ir 150 šovinių. Trečias įtariamas — pakistaniecis atvyko iš Los Angeles po dviejų dienų ir buvo tuoj suimtas.

Britų spauda tvirtina, kad suimtieji priklauso platesnei arabų partizanų grupei, kuriai buvo pavesta pulti britų žydų veikėjus.

Airija pati teis teroristus

DUBLINAS. — Airijos vyriausybė paskelbė, kad visi tie, kurie slapstysis Airijoje, o bus kaltinami žmogžudystė šiaurinėje Airijoje, bus teisiamai už tą patį nusikaltimą Airijos respublikos teismuose. Dublino vyriausybė padarė tokį pažadą šiaurinės Airijos valdžiai ir Britanijai per neseniai buvusius pasitarimus. Ši priemonė siekia sustabdyti teroro veiksmus šiaurinėje Airijoje.

Šiaurinės Airijos valdžia seniai reikalauja, kad Airijos respublika išduotų sieną perėjusius teroristus, tačiau Airija atsisakoma išduoti juos politinių nusikaltimų vykdotojais. Tarptautinės sutartys draudžia politinių nusikaltėlių išdavimą. Dabartinis airių respublikos nutarimas rengti teroristams teismus patenkins šiaurinės Airijos reikalavimus.

Airijos premjeras Cosgrave pareiškė, kad demokratinė institucijų gynyba nuo smurto veiksmų verčia jo vyriausybę paskelbti tokio smurto vykdytojams, kad jie Airijoje neris prieglaudos.

BOGOTA. — Kolumbijoje naujo tilto atidarymą susirinko tiek žmonių, kad tiltas sugriuvo, žuvo 28 asmenys.

BOGOTA. — Kolumbijoje naujo tilto atidarymą susirinko tiek žmonių, kad tiltas sugriuvo, žuvo 28 asmenys.

BOGOTA. — Kolumbijoje naujo tilto atidarymą susirinko tiek žmonių, kad tiltas sugriuvo, žuvo 28 asmenys.

BOGOTA. — Kolumbijoje naujo tilto atidarymą susirinko tiek žmonių, kad tiltas sugriuvo, žuvo 28 asmenys.

BOGOTA. — Kolumbijoje naujo tilto atidarymą susirinko tiek žmonių, kad tiltas sugriuvo, žuvo 28 asmenys.

BOGOTA. — Kolumbijoje naujo tilto atidarymą susirinko tiek žmonių, kad tiltas sugriuvo, žuvo 28 asmenys.

BOGOTA. — Kolumbijoje naujo tilto atidarymą susirinko tiek žmonių, kad tiltas sugriuvo, žuvo 28 asmenys.

BOGOTA. — Kolumbijoje naujo tilto atidarymą susirinko tiek žmonių, kad tiltas sugriuvo, žuvo 28 asmenys.

BOGOTA. — Kolumbijoje naujo tilto atidarymą susirinko tiek žmonių, kad tiltas sugriuvo, žuvo 28 asmenys.

BOGOTA. — Kolumbijoje naujo tilto atidarymą susirinko tiek žmonių, kad tiltas sugriuvo, žuvo 28 asmenys.

BOGOTA. — Kolumbijoje naujo tilto atidarymą susirinko tiek žmonių, kad tiltas sugriuvo, žuvo 28 asmenys.

BOGOTA. — Kolumbijoje naujo tilto atidarymą susirinko tiek žmonių, kad tiltas sugriuvo, žuvo 28 asmenys.

BOGOTA. — Kolumbijoje naujo tilto atidarymą susirinko tiek žmonių, kad tiltas sugriuvo, žuvo 28 asmenys.

PO IZRAELIO RINKIMŲ TENKA VĖL TESTI ŽENEVOS TAIKOS DERYBAS

WASHINGTONAS. — Šiandien Amerikon turi atskristi Izraelio gynybos ministeris Moshe Dayan pasitarti su valstybės sekretorium Kissingeriu. Premjerė Meir pažadėjusi Kissingeriui tuoj po rinkimų atsiųsti į WASHINGTONą svarbų valdžios žmogų pasitarti apie Ženevos taikos derybas. Trečiadienį Ženevoje vėl derėjosi Egipto karinė delegacija, vadovaujama brigadieriaus Taha el Magdaub su Izraelio gen. Mordechai Gur. Deryboms pirmininkavo suomis JT generolas Enzio Silasvuo. Izraelio delegacijos narys pareiškė spaudai, kad premjerės Meir partijos susilpnėjimas naujame Izraelio parlamente neturės jokios reikšmės derybų eigai.

Maskva bijo kinų-JAV ryšių

MASKVA. — Sovietų užsienio politikos žurnalas Meždunordnaja Žizn paskelbė dar vieną straipsnį, kritikuojantį komunistinę Kiniją. Pekino valdžia atsisakanti net savo senų principų, kad tik galėtų pagerinti santykius su Amerika. Kinija negalima pasitikėti, nes ji pagal reikala keičianti savo liniją. Pekino valdžiai svarbiau bizniauti su Amerika, negu palaikyti gerus ryšius su Sovietų Sąjunga ir kitomis socialistinėmis šalimis, sakoma tame straipsnyje.

Žurnalas įrodinėja, kad Pekinas atsisakė savo teisių Taivane. Nurodoma, kad Henry Kissingeris nuo 1971 metų jau šešis kartus lankėsi Pekine. Jis vis pabrėžia Amerikos įsipareigojimus Taivanui, o Kinija vis toliau nukrypsta nuo savo "tvirtų principų ir de facto jau pripažino, kad yra dvi Kinijos, sako žurnalas.

Faktai rodo, kad Kinija nepasitenkina normaliais santykių pagerinimais su kapitalistinėmis šalimis, ypatingai su Amerika, bet siekia įjungti į santykių gerinimo procesą ir antisovietines tendencijas. Sovietai irgi gerina santykius, tačiau ta daro iš taikos meilės, o Kinija lošia jokių principų neturintį politinį žaidimą, ieškodama sąjungininkų savo antisovietiniams planams, tvirtina sovietų laikraštis.

Amerikiečiai laukia blogesnių metų

WASHINGTONAS. — Amerikiečių nuotaikos Naujųjų Metų pradžioje nėra optimistiškos, skelbia Gallupo institutas. Apklausetų amerikiečių 83% laukia blogių metų, daugiau bedarbių, brangesnių kainų ir ekonomikos susilpnėjimo. Pernai tuo pačiu metu tik 43% laukė blogesnių metų, o kiti tikėjosi geresnių.

Pietinėse valstijose 78% žmonių pareiškė, kad bedarbių skaičius didės. Tik 7% amerikiečių pareiškė, kad ateinantieji metai bus geresni už praėjusius.

Taivasas nesiderės su Pekino valdžia

TAIPEJUS. — Taivano arba Tautinės Kinijos premjeras Chiang Ching-kuo pareiškė spaudai, kad jo vyriausybė niekada nesiderės su Pekino valdžia ir niekškos su ja jokių ryšių. Taivasas toliau ugdys savo ekonomiką ir už penkerių metų įsiųnys išsivysčiusių pasaulio valstybių tarpan.

Taivano premjeras nurodė,

Egipto laikraštis Al Ahran ragina greit pradėti Ženevoje rimtas derybas. Izraelis panaudojo savo rinkimus kaip pretekstą deryboms uždelsti.

Arabų diplomatų žiniomis, Sirija ir Sovietų Sąjunga aktyviai keičiasi laiškais. Sirijos prezidentas Assadas paskutiniu laiku gavęs du Brežnevo laiškus per sovietų ambasadorių Sirijoje Noureddin Mohieddinovą. Sakoma, kad Assadas greit važiuos į Maskvą. Brežnevas ragina Siriją dalyvauti Ženevos taikos konferencijoje.

NYT korespondentas Drew Middleon, kuris daug rašo apie karinius reikalus, paskelbė straipsnį apie arabų-žydų fronto padėtį. Nė viena pusė netiki, kad ji pralaimėjo paskutinią karą, rašo jis. Izraelis galvoja, kad po pirmųjų nepasisekimų Izraelis karą laimėjo. Arabai irgi tvirtina, kad jie yra geresnė padėtyje, nes Egipto jėgos yra sinajuje, persikėlusios per kanalą.

Izraelio karininkai nurodo, kad Egiptas turi užimęs 700 kvadratinų mylių plotą, kuriame, Egipto žiniomis, laiko tris šarvuotųjų ir tris pėstininkų brigadas, apie 20,000 vyrų. Izraelio karininkai, nors tikrą skaičių slepia, sudaro įspūdį, kad jie turi Egipte stipresnes jėgas, jų tarpe parašiutininkų brigadą ir kelis specialius kovos dalinius.

Egiptas rytiniame kanalo krante turi Antrąją armiją su 23,000 vyrų ir vieną diviziją vakariniame kanalo krante, šiaurėje nuo Ismailijos miesto.

Antrosios armijos prietiltis yra negilus, tačiau ji gerai ginkluota ir aprūpinta. Trečioji Egipto armija yra atkirsta nuo Egipto ir tiekiamas jai eina tik per Izraelio linijas arba slapta per Suezą įlanką. Armija susideda iš dviejų nepilnų divizijų, apie 18,000 vyrų. Trečia armijos divizija yra kairiame kanalo krante, išsidėsčiusi prieš Izraelio prietiltį su 11,800 vyrų, artilerijos ir šarvuotųjų brigadomis, o nuo tos divizijos į pietus stovi Alžiro šarvuota divizija, irgi priklausanči Trečiajai armijai.

kad Kinijoje vyksta įvairių grupių varžybos dėl valdžios ir komunistai Kinijoje neišsilaikys. Taivano sistema ir gyvenimo stilius geriau patinka milijonams Kinijos žmonių ir iš Taivano, komunistų kontrolei žlugus, valdžia bus perkelta į Pekiną, pareiškė premjeras Chiang.

Paklaustas, ar Taivasas neieškos bendros kalbos su Maskva, premjeras atsakė: niekad.

KAS ČIA DABAR DAROSI?

Kaike revoliucijos Rusijoje, siauliant pinigų ir idėjų infliacijoms, juokdariai ar akiplėšai pinigų padirbinėtojai išleido gana vykusius netikrus rublius, kuriuose vietoje įspėjimo apie draudimą padirbinėti pinigų ir už tai gresiančias bausmes, buvo įrašas: "Čem že naše čuze vašich — Kuo mūsų štai yra blogesni už jūsiškius?"

Lygiai tokia pat idėjų infliacija bei spekuliacija vyko ir televizijoje Amerikoje socializmo vardu, jį visai iškraipant ir po jo etiketę akiplėšiškai slepiant įvairias doktrinas. Ta politinės filosofijos ir socialinės disciplinos pagrindų sąvoka tik teorijoms ir retorikoje, o ne gyvenimo realybėje, yra išnaudojama politinių karjeristų-komunistų ir net jiems priešingų jėgų. Keista, kad demokratinis socializmas, daugiausiai nukentėjęs nuo komunizmo ir labiausiai prieš jį kovojęs, dažnai politinių nemokšų grupių su diktatūriniais palinkimais, yra gretinamas su komunizmu. Tokia propaganda buvo ryški paskutinės emigracijos antplūdžio Ameriką metu. Prisipažinsiu, kad ta propaganda ir mane buvo paveikusi, ieškant bazių su dr. Leonu Sabaliūnu ir kitais tuolaikiniams studentais lietuviškam aktyvumui ir veiklai.

Ta propaganda lietuvių Naujienoms ir Naujienui tik daugelis paskirų asmenų, kurie tapo šio dienraščio ir demokratinių idėjų šalininkais. Masiniai, įtikinti ir paneigti tuos nuolat skelbiamus gandus niekas nebandė, nors dabar ir be to tai yra ypatingai ryšku, bet dar masinės metamorfozės kažkodėl vis, atrodo, nėra. Gal būt, kad iš tų pat sluoksnių, besiveržiančių į nedemokratinį dominavimą, dabar Naujienoms kabinėjami socializmo medaliai...

Dabartinio Naujienų vėjais metu yra gera proga tas klaidas atitaisyti ir skriaudas išlyginti su masiniu dėmesiu ir parama. Į tą darbą turėtų įsijungti visos demokratinės jėgos, nes Naujienos be jokių svyravimų palaiko visas demokratinės grupes, jų junginius ir bendruosius visų darbus. Tolimesnis abejingumas ar tik pagyrimai be efektyvesnės paramos bei masinio persiorientavimo yra nesveikas visai išsivijai ir pavergtai Lietuvai bei jos gyventojams. Platinimo vėjais turėtų išeiti iš gana lėto tempo.

Nors įvairios socialinės reformos ir idėjos Amerikoje iki šiol kilo demokratinė socializmo sluoksniuose, bet jas pasisavino ir pravedė visų žmonių gerovei valdančios partijos. Demokratiniai socialistai tuo yra pa-

San Diego laukinių žvėrių parke pirmą kartą gimė gorila, pavadintas "Jim". Jam reikia mėsos ir šilumos, kurią jis gauna iš April Mehner, parko tarnautojos.

tenkinti ir į dominavimą nesiveržė ir nesiveržia. Deja, socializmo vardu čia dangstosi įvairios nedemokratinės grupės. Viena tokių yra trockistų Socialist Workers partija (SWP). Paskutiniai dešimčiai, reikiantis jaunimui bei studentai revoliuciniuose sąjūdžiuose ir išaugo jo kultūrai, SWP įsteigė Young Socialist Alliance (YSA). Ta organizacija taip pat nėra demokratinė ir neturi bei neieško ryšių su demokratiniais socialistais. Jie "pripažįsta" tik sąvają ir kitas panašias į ją grupes, pavyzdžiui SDS. Jie tik kritikuoja panašias grupes dėl nesiminių skirtumų ar dėl veiklos metodų bei taktikos siekiant tų pačių tikslų arba varžantis dėl dominavimo bei vadovystės retorika ir brutaliais būdais, kas yra charakteringa visoms nedemokratinėms grupėms — komunistinėms ar fašistinėms.

YSA organizacijai narius verbavo ir rekrutavo siuntė komunistų kontroliuojamas ir vadovaujamas Student Mobilization komitetas (SMC), todėl per trumpą laiką iš 400 narių padidėjo iki 1,200, kartu augant komunistinėms įtakoms su visais politiniais ir ekonominiais siekimais. Platus revoliucinių bei naujosios kairės jėgų kontrolei jie kartu, su kitomis grupėmis įsteigė koordinuojantį bei duodantį direktyvas New Mobilization komitetą (NMC). Jam vadovavo David Dellinger, kuris koordinavo įvairius neramumus įvairiose vietovėse, visur dominuojant internacionale komunistinio jėgos. Ryšiai buvo palaikomi net su šiaurės Korėja, Vietkongo užsienio skyriais bei agitpropo padaliniais, siekiant laimėjimų visuose veiklos frontuose. Jų organizuotos demonstracijos 1969 m. lapkričio 15 d. buvo ne tik Washingtono ir San Francisco miestuose, bet ir daugelio valstybių sostinėse visame vakarų pasaulyje bei komunistų dominuojamose kraštuose. 1968-9 m. buvo 850 demonstracijų 225 kolegijose, užimta apie 200 namų, sukelta 60 gaisrų bei sprogių, padaryta virš 3 milijonų dol. nuostolių.

Keičiantis laikams bei nuotakoms, keitėsi ir YSA taktika. Vienoje konferencijoje New Yorko mieste grupė priėmė rezoliuciją, palankią pavergtoms tautoms, ypatingai Pabaltijai valstybėms.

Man yra žinoma, kad toje konferencijoje dalyvavo bent pora lietuvių studentų. Pastaruoju metu įvairaus plauko disidentai taip pat išleido atsiskaitymą pavergtų tautų reikalui ir jame įdėjo atkarpą prašant aukų. Visus tuos dalykus priimtina gerai ženkla, laikantis senovės trojėnų patyrimo: Timeo Danaos et dona ferentes — bijau

graikų net dovanas nešančių... Šiomis dienomis Chicagoje įvyko YSA konferencija svarstyti tolimesnes veiklos gaires bei metodus. Sitaute įvairioms naujosios kairės grupėms, Amerikoje įsisteigę daug demokratinį prieškomunistinį sąjūdį. Vienas tokių yra Christian Anti-Communism Crusade (CACC), PO Box 890; 124 E. First St., Long Beach, Calif. 90801. Jos direktorius yra dr. Fred C. Schwarz, dekanas Rev. James D. Colbert ir moderatorius Raymond A. Joseph. Organizacija įvairiuose Amerikos miestuose sekmingai ruošė ir ruošia antisubversyvių seminarus. Toks seminaras yra ruošiamas Chicagoje, La Salle viešbutyje vasario 16-18 d.

Be virš minėtų asmenų pasikaitininkais bus kiti komunistų ir naujosios kairės žinovai: Philbrick, Dunner, Schlafley, Evans ir kiti. Bus rodomi apie komunistų bei pasipriešinimą 4 filmai, ruošiami vieši debatai, bendri užkandžiai ir pietūs, pokalbiai. Už visas paskaitas imamas 20 dol. mokestis arba 2 dol. už paskaitą. Maistui ir nakvynei imama 30 dol. Kvietiami aukštesniųjų mokyklų mokiniai ir studentai.

Turintiems piniginių sunkumų duodamos stipendijos. Jas gali skirti taip pat kitos organizacijos ir siųsti savo kursantus užsiregistruojant aukščiau nurodytu adresu. Seminaras remia Young Americans for Freedom organizacija. Šiais seminarais turėtų susidomėti lietuvių jaunimas ir bendro pobūdžio bei ideologinės organizacijos, skirdamos stipendijas bei deleguodamos kursantus. Ten susirenka tikrieji pavergtų tautų draugai ir būsimasis Amerikos elitas.

KANADA TRAUKIA AMERIKIEČIUS

Žiniomis iš Kanados sostinės Ottawos statistika parodė, kad 1971 metais Kanada turėjo 309,610 kanadiečių, kurie buvo gimę Jungtinėse Valstybėse: iš jų 35,835 gyvena Toronto mieste, 26,350 Montrealyje ir 25,685 Vankuveryje. Visoje Ontario provincijoje gyvena 101,110 buvusių amerikiečių: Albertijoje 47,515 ir Britų Kolumbijoje 57,720.

Dar viena šventoji

Romų katalikų bažnyčios kardinolų kolegija Romoje priėmė palaimintą Teresę Jorjet ybars pakelti į šventuosius. Vatikano pranešimu, ji bus kanonizuota šio sausio 27 dieną. Vienuolė Teresė yra steigėja "Beturių ir šventųjų seselių" organizacijos, kuriai jau priklauso 3,000 narių su centru Ispanijos mieste Valencijoje.

Baimė dėl susidarancio pasaulyje maisto nepritekliaus

Jau ir šiais laikais teko pasigriebti laikraščiuose pasisakymų, jog pasaulis vėl yra susiripinęs, kad nepritrūktų maisto. Mat, jau yra pastebėta, kad žmonių prieauglis pasaulyje jau yra gana didelis ir praėjus vieniems kitiems metams gali pritrūkti žmonėms maisto ir tokiu būdu daugelis žmonių gali būti priversti badauti. Tokia proga aš prisimenu senesnius laikus, kada laikraščiuose būdavo taip pat panašiai kalbama apie maisto nepritekliaus dėl susidariusio žmonių pertekliaus.

Būtent, prieš maždaug septimiasdešimt penkis metus, kada aš buvau pradėjęs labiau skaityti įvairius laikraščius, kuriuose būdavo nurodomos didžiosios bėdos, jei žmonių prieauglis padidės ir tokiu būdu visur įsigalės badavimas ir visoki vargai.

Dabar kai kurie galvoja: jei visam pasaulyje gausia paskandės, tad, anot jų, reikia sudaryti tokias sąlygas, kad žmonės negimdėtų daug vaikų. Toks galvojimas yra klaidingas. Juk reikia atsiminti, jog nuo seniausiųjų laikų žmonių gausėjimas eina lygiagrečiai su maisto gaminių gausėjimu. Žilote senovėje, kada pasaulio žmonių kiekis buvo mažas, žmonės pasirinkdavo sau maistą iš pačios gamtos, neaugindami maistinių augmenų; jiems tada užtekėjo prisiskinti įvairių vaisių, taip pat prisigaudyti kokių nors gyvulių, o vandenį prisigaudyti kokių nors žuvelių. Tokie laikai, metant žvilgsnį į žemės paviršių niekur nebuvo matyti dirbamos žemės ir augančių pasėjų jėvų. Bet gausinant žmonius greitai iškildavo sumanymas prisauginti kokių nors grūdų bei medžių, kuriuose išaugda-

vo vaisiai. Taip pat buvo pradėta prisauginti kokių nors gyvulių bei paukščių, iš kurių būdavo pagaminami mėsiniai patiekalai. Taigi pačių žmonių perteklius paskatino surasti tinkamus būdus naujiesiems maisto gaminiams paruošti. Žiūrint į visa tai galima pastebėti, kad pasaulio žmonių gausėjimas visada lygiagrečiai eina su maisto įvairių gaminių gausėjimu. Toks lygiagrečiųumas turės pasireikšti ir ateityje.

Ne tik žmonių, bet ir maisto gaminių perteklius daug kam atrodo pavojingas. Daug kas turbūt žino, kad ir Amerikoje prieš kiek metų buvo praktikuojama neauginti ūkininkų laukuose kai kurių javų, nes susidaręs javų didesnis perteklius gali atnešti visokių bėdų ūkininkai, palikę tokius laukus dirvonuoti, gaudavo dar tam tikrą atlyginimą.

Žmonių gausėjimas kaip atrodė, turės ir ateityje paskatinti žmones surasti naujesnių būdų įvairiems maisto gaminiams paruošti. Dabartiniais laikais, pav., Afrikoje, Azijoje ir net Pietų Amerikoje galima pastebėti daugybę neeksploatuojamų laukų. Jei visi to-

kie plotai būtų kaip reikiant eksploatuojami, tad vėl pasidarytų maisto gaminių perteklius pavojus, nes negalima būtų viską suvartoti. Taigi į visa tai trumpai atsakant tikty pasakyti — tiek pasaulio žmonių gausėjimas, tiek maisto gaminių gausėjimas visada turi eiti lygiagrečiai.

A. Kelmulis

1974 metų 80 minučių praėjo be nužudymų

Policijos žiniomis pirmosios šių naujųjų metų 80 minučių Chicagoje praėjo be žudynių. 1:20 val. Naujųjų Metų naktį du jaunikliai įsilaužę į apartamentą 7808 S. Cornell Ave. (La Grange) apiplėšė butą, nušovė žmogų — Gilbert Glass, 60, iskrėtė apartamentą ir rėdė \$300 pabėgo. Tai būta pirmojo šių metų apiplėšimo su nužudymu Chicagoje. Per praėjusius 1973 metus Chicagoje nužudyti 864 žmonės.

Detroitie praeitais metais nužudė 750 žmonių ir per pirmąsias 6 valandas šiais naujais metais jau nužudyti 3 žmonės. New Yorke per pirmąjį šių naujųjų metų dieną nužudyta 11 žmonių.

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI "NAUJIENAS"

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdynui išskleisti mažutį deimantų spindintį žiedą, apkauso medžių šakas žirgais, kaip konfetėmis ir pamazu įveda į gamtos vaizdą ir garsų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiose gamtos scenovaidžiuose svaioja, juokauja ir verkia poetai, pajėgami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitytė-Vaičiūnienė, ŽVAIGŽDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina \$1.00.
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMES PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kiseinio formato, 157 psl. Kaina \$2.00.
3. Burky Juze, EILERASČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIEŠNIA VETROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurgelionis, GLŪDI — LIŪDI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
6. Anatolijus Kairys, AUKSČIAI SEJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJŲ ROZIŲ SVENTĖ. Eiliuoti pasakojimai apie 3 išvengtąs lietuviškas senovės laikais su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI. Antano Baranauko "Anykščių Šilėlis", vertimas, 42 psl. \$2.00.
9. Balys Rukša, UGNIES PARDAVEJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl. \$3.00.
11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURE, 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
12. Petras Sagatas, SAULELEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiliuoti kūrėliai, 92 psl. \$1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
14. Eugenijus Guodis, AGUONOS IS SMELIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR SVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 55 psl. \$1.00.
18. Adomas Jasas, BŪK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami išgauti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti į Naujienui raštinę arba užsakyti pastu, pridėdant čekį ar piniginį orderį.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

NAUJIENŲ VAJAUS PROGA

Vajaus komisija dėkoja visiems rėmėjams už aukas ir kitokią paramą, taip pat atsiliepiamus laisvais ir pareiškimais, kurie rado teigiamą atgarsį visų lietuvių protuose bei širdyse pačioje vajaus pradžioje.

Antrajame vajaus laikotarpyje norime ir prašome atkreipti dėmesį ne tik į reikiama paramą aukomis, bet ir kiekvienam laikraščio brangliausią dovaną — naują prenumeratorių, kad nuolat didėjančių jį skaitytojų būtytų ilgam užtikrinta egzistencija nekeliant kainos. Naujienos savo tikslią informaciją ir laikysena, remdamos visas lietuvių demokratinės institucijas ir bendruosius bei visiems naudingus darbus, užsitarnavo visų lietuvių dėmesio ir paramos. Reikia, kad tas dėmesys ir parama būtų konkreti. Todėl kviečiame visus skaitytojus imtis iniciatyvos platinant Naujienas, besistengiant surasti bent po vieną naują skaitytoją. Visi lietuviai yra kviečiami užsakyti Naujienas. Jos yra visiems įdomios, naudingos, reikalingos, ir net būtinos.

Chicagoje ir Kanadoje Naujienos metams — 24.00, pusei metų — \$13.00, trimis mėnesiams — 7.50, vienam mėnesiui — \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$22.00, pusei metų — \$12.00, vienam mėnesiui — \$2.50. Užsienio — \$25.00 metams.

Prašome naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS
1739 So. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

- Siunčiu dol.
- ☐ Prašau siųsti Naujienas per mane užsiskaitusiam naujam skaitytojui.
- ☐ Užsakau Naujienas savo kaip dovaną proga.
- ☐ Sumoku savo prenumeratą mėnesiu anksčiau, kad jums nereikėtų siųsti raginimo.
- ☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę, kad su jomis susipažintų.

PAVARDE IR VARDAS
ADRESAS

PAVARDE IR VARDAS
ADRESAS

Parašas

It's a question of maturity.

A lot of people don't buy U.S. Savings Bonds because they think it takes them 10 years to mature. Take another look. The old green Bond ain't what it used to be. Now Bonds mature in less than 6 years.

That's one reason Bonds are so popular nowadays. They're simple to buy, and one of the surest ways to build a nest egg for something (or someone) special.

U.S. Savings Bonds. Maturity at 5 years, 10 months. If you don't

want to use that money right away, there's a 10-year extension privilege. Either way, you'll find that Bonds mature at just the right age for you.

Take stock in America.

Bonds mature in less than six years.

The U.S. Government does not sell U.S. Savings Bonds for less than \$5.00.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

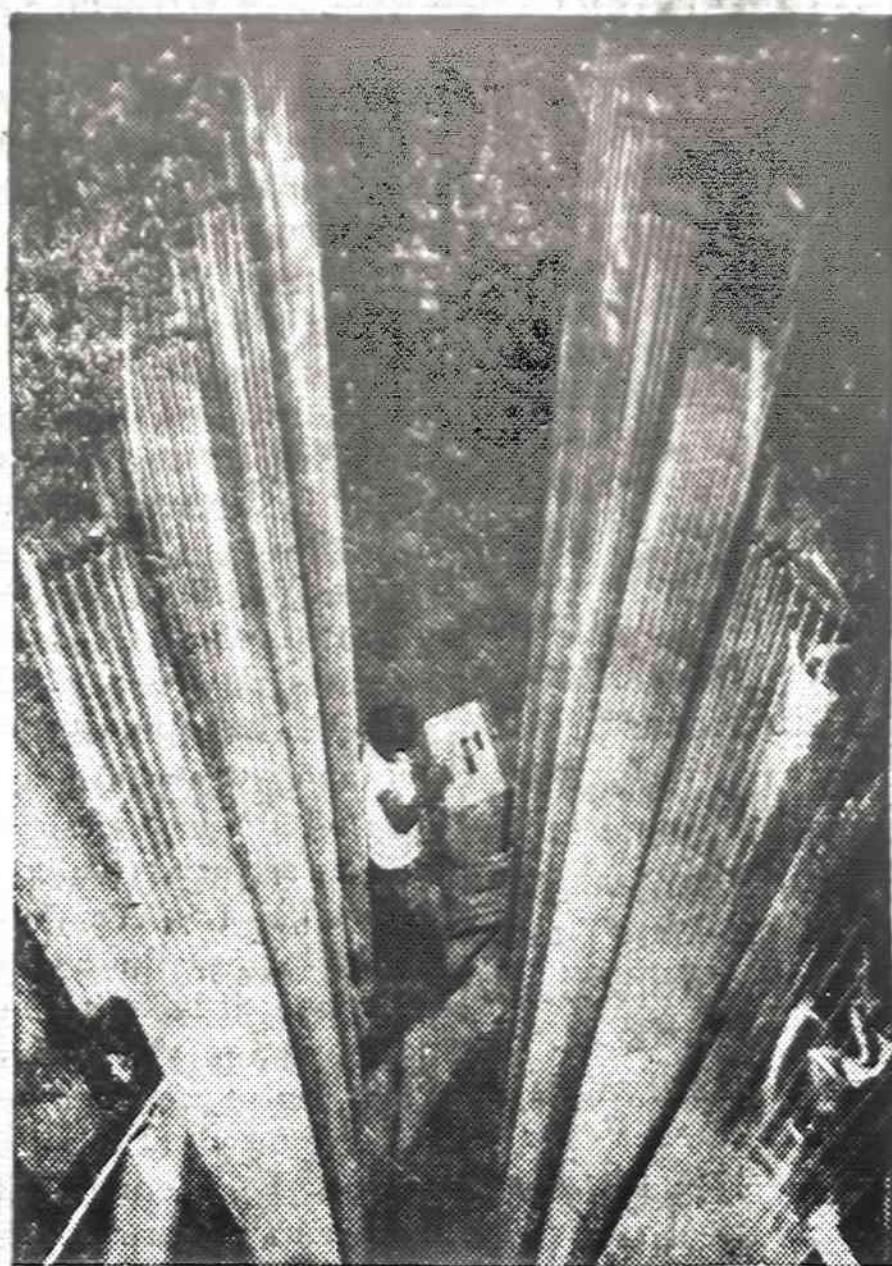
KALEDŲ ŽVAIGZDUTĖ IR NAUJŲ VĖJELIŲ DVELKIMAS

Garsiai ir plačiai nuskambėjęs Watergate skandalas yra įdomus ne tiek iškeltais faktais, kiek į jį įvėltais asmenimis, kurių žymiausias yra pats prezidentas Nixonas. Žinoma, sukeltitokį didelį skandalą ir į jį sukoncentruoti ne tik Jungtinių Amerikos Valstijų, bet ir viso pasaulio dėmesį tegali labai įtakingas asmuo. Tokiu asmeniu ne tik dėl savo didelių turty, bet ir dėl plačių asmeninių ryšių yra buvęs New Yorko gubernatorius Nelsonas Rockefelleris. Tris sykius — 1960, 1964 ir 1968 metais — bandęs kandiduoti į Amerikos prezidentus ir tris sykius atmetas respublikonų partijos, šį kartą Rockefelleris jau labai iš anksto pranešė visuomenei, kad 1976 metais jis ir vėl bandys kandidatuoti.

Tačiau Nelsonui Rockefelleriui jau 65-eri metai amžiaus, ir ilgai laukti jis jau nebegali. O iki 1976 metų rinkimų dar beveik treji metai laiko! Tad labai galimas dalykas, kad jam į galvą atėjo mintis atsistoti prezidento kėdėn dar prieš 1976

metų rinkimus. Tai Rockefelleriui nebūtų turėję atrodyti labai sunku, nes vienas jo žmonių — Spiro Agnew — tebebuvo viceprezidentu. Tereikėjo paveikti prezidentą Nixoną, kad pastarasis atsistatydintų, ir viskas būtų tvarkoje. Viceprezidentas Agnew perimtus prezidento pareigas ir į viceprezidentus pakviestų Rockefellerį. Ne už ilgo po to pats Agnew atsistatydintų, ir Rockefelleris be jokių rinkimų sliuogte įsiliuotų prezidento kėdėn! Tada Rockefelleris turėtų daug gražaus laiko pasirošti ateinantiesiems prezidento rinkimams, kuriuos jis laimėtų be didelių sunkumų.

Bet laikas bėgo, o prezidentas Nixonas neskubėjo atsistatydinti. Spaudimas prieš prezidentą Nixoną didėjo, spauda ėmė Nixoną pulti dar smarkiau. Tačiau Nixonas ne tik nenusilenkė ir nepasidavė, bet kirto Rockefelleriui tokį smūgį, kurio meistriškumo nebūtų nuveikęs net pas Machiavelli. Tas smūgis krito ant buvusio "Rockefeller for President" komi-

Wilmington, N. C. gaminami metalo virbalai, kurie sujungti į pluoštus, naudojami branduolinių energijos gamybai komerciniuose reaktoriuose.

teto pirmininko — Spiro Agnew — galvos, užbaigdamas pastarojo politinę karjerą visam laikui ir neribotam metui at-

tolindamas Rockefellerio viltis įkopti prezidento postą per užpakalines duris — be rinkimų.

Stebėtinu supuolimu, ta vidinė respublikonų partijos kovą tarp Rockefellerio ir Nixono sustiprino visuomenės pasipriešinimą prokomunistinei vyriausybei politikai, nors tarp Rockefellerio ir Nixono nėra didelio skirtumo: jų abiejų politika pagrįsta sangulavimu su Sovietų Sąjunga ir Raudonąja Kinija.

Spaudžiamas Rockefellerio ir jo sikofantų, prezidentas Nixonas ne dėl ko kito, bet iš rankalo išgelbėti savo paties kailį, iš karto pakeitė savo laikyseną Atstovų Rūmuose ir Senate: ėmė labiau skaitytis su jo pro — komunistinei politikai nepritariačiais atstovais ir senatoriais.

Be to, Rockefellerio ir Nixono trintis davė laiko susikonsoliduoti nuoseklaus galvojimo atstovams ir senatoriams abiejose partijose ir pasipriešinti diktatūrinėms prezidento tendencijoms, pasireiškiančioms įstatymų leidžiamųjų ir teisiamųjų valdžios funkcijų užurpavimu. Kongreso įstatymų leidžiamosios funkcijos pakeitimas "prezidentiniais įsakais" ir senato tarptautinių sutarčių ratifikacijos apėjimas "slaptais susitarimais" su Pekinu ir Maskva, nereikalingais senato ratifikacijos, po truputį jau ima nustoti populiarumo Watergate skandalo ir prezidento trinties su Rockefelleriu pasekoje. Lygiu būdu auga visuomenės pasipriešinimas mark sistiško galvojimo įtakoje krašto viduje plintančiam dorovės gniužimui, pasireiškiančiam jaunuomenės auklėjimu, šeimoms griovimu ir vakarietišku tradicijų naikinimu.

Iš to kas pasakyta, ryškėja, kad JAV jau ima pūsti nauji, švelnūs vėjeliai, kol kas dar silpnučiai, bet tolydžio stiprėja, kurie gali atgaivinti šios šalies kadaise aukštus moralinius standartus ir išgelbėti ją, o ykiu ir visą pasaulį, nuo komunizmo grėsmės.

Kiti vėjai pūstelėjo ir Pietų Amerikoje ir išvadavo Čilę iš marksistinio jungo, kurį uždėti padėjo marksizmu susižavėjusi Čilės Katalikų Bažnyčios hierarchija su Santiago arkivyskupu, kardinolu Silva Henrikez priekyje, kuriam nuširdžiai talkininkavo eilė vyskupų, religinių ordinių vyresniųjų ir "iš didelio rašto iš krašto išėjusi" Čilės krikščionių demokratų partija.

Sunku pasakyti, kas galėjo taip paveikti Jo Eminenciją Čilės Kardinolą, kad pastarasis taip aktyviai prisidėjo prie marksisito Allendės išrinkimo Čilės prezidentu, kurį jis taip ištikimai rėmė iki pat jo pašali-

nimo iš prezidento pareigų. Nelengva suprasti ir kodėl tas Didžiojo Inkvizitoriaus pakarkuz atgiedojo Santiago katedroje "Te Deum" Allendės išrinkimui atšvesti ir kodėl jis leidosi fotografuojamas su marksistu Allende pastarojo rūmuose.

Spaudoje tūpusi nuotrauka rodo besišypsantį Eminenciją, stovintį su prezidentu Allende, rankoje laikanciu Eminencijos dovanotą šventojo Rašto tomą. Tačiau labai įdomu, kad marksisito Allende nepadovanavojo Eminencijai Markso "Das Kapital", matyt, tikėdamasis, kad Eminencija marksizmą Čilėje rems ir be oficialaus vadovėlio. Tas pats Kardinolas Henriquez, eilės vyskupų lydimas, išskėstomis rankomis ir meilia šypsena Santiago aerodrome pasitiko Kubos diktatorių Fidel Castro, kai pastarasis buvo atvykęs į Čilę 1972 metų pabaigoje. Ir jam, lygiai kaip prezidentui Allendei, Eminencija padovanojo šventąjį Raštą, bet ir iš jo, lygiai kaip ir iš Allendės, kardinolas negavo Markso "Das Kapital". Marksizmo garbiniu Čilėje pasižymėjo ir tėvai jėzuitai, matyt, kiek primirše, kad tikrasis jų pašaukimas yra skleistį Kristaus mokslą stabmeldžių kraštuose, o ne marksizmą katalikų šalyje. Lojalumą marksizmui Čilėje ypatingai pabrėžė dabartinis jėzuitų provinciolas Čilėje tėvas Ochagavia ir buvęs provinciolas, tėvas Manuel Segura.

Šito akivaizdoje visai nenuostabu, kad dar prieš rinkimus būsimasis Čilės prezidentas Salvador Allende išsitarė maždaug šitaip: "Šiandien katalikų vyskupai kalba lygiai taip, kaip mes kalbėjome prieš trisdešimt metų... Bet tada už tokį galvojimą mes buvome nusmerkti... Aš esu įsitikinęs, kad Bažnyčia neišeis opozicijon laudies vienybės vyriausybei, bet jai padės, kadangi mes bandysime krikščioniškąjį galvojimą paversti realybe".

Skaitydamas apie Katalikų Bažnyčios vyresniųjų "apaštavimą" Čilėje, taip ir matau Dostojevskio Didįjį Inkvizitorių, pasmerkusį sudeginti ant-

į kartą į pasaulį atėjusį Kristų. Per amžių miglas nuaidi Didžiojo Inkvizitoriaus pakarkuz gundytojo žodžiai: "Jei Tu tikrai esi Dievo Sūnus, paversk tuos akmenis į duonos kepalus ir pasaulis įtikės į Tave".

Ir vis dėlto, kai Čilėje suksmabėjo lemiamoji valanda, tauta neatsisuko prieš sukilusius generolus, bet prieš savo marksistinę vyriausybę. Išbaudę Santiago darbininkai, kuriuos Čilės marksistinė vyriausybė buvo aprūpinusi ginklais, nepavartojo tų ginklų prieš sukilėlius, nes jie įtikėjo, kad "ne vien duona žmogus gyvena, bet kiekvieno žodžiu, išplaukiančiu iš Dievo lūpų".

Visų tų įvykių akivaizdoje, ir akivaizdoje naujųjų vėjų šiaurės ir Pietų Amerikoje, pasveikinkime vieni kitus, sveikus sulaukusius, šventų Kalėdų, bet pirmiausia mūsų kenciančių tautą Smūtkelio šalyje. Julius Smelona

TAIP BLOGAI, TAIP NEGERAI

Jei gazolinas bus normuotas, kaip federalinė valdžia planuoja, daugumas amerikiečių

turės arba pirkti mažus ekonomiškus automobiliukus arba 40 nuosimčiais sumažinti važinėjimą. Nacionalinė saugaus važinėjimo taryba apskaičiuoja, kad iki šiol vidutiniškas automobilistas kiekvieną mėnesį suvažinėdavo po 857 mylias ir sunaudodavo po 58 galionus benzino (gazolino). Jei gazolino norma mėnesiui bus nustatyta po 35 galionus, tai suvažinėti su tuo kuro kiekiu 875 mylias bus reikalingas automobilis nuvažiojęs su vienu galionu 25 mylias.

Amerikoje 211.7 milijonai

Senzo biuro apskaičiavimais, šiuo metu JAV-bėse gyvena 211.7 mil. žmonių. Tai pusantro milijono neto arba 7 nuosimčiai daugiau kaip buvo 1973 metų pradžioje. Rekordiniai prieauglio daugejimo metai buvo 1956 m. su 3.1 milijonu prieauglio. Tas ką tik praėjusių metų gyventojų netto padaugejimas — 1.5 milijono skaičius yra rezultatas 3.2 milijonų gimimų, 2 milijonai mirimų ir 350,000 naujų imigrantų.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

DICTIONARIES WEBSTER

LIBRARY SIZE 1973 EDITION, BRAND NEW,
STILL IN BOX.

Cost New \$45.00

Will Sell for \$15

Deduct 10% on orders of 6 or more

Make Checks Payable to
DICTIONARY LIQUIDATION
AND MAIL TO
NAUJIENOS
BOX 196

1739 So. HALSTED STREET CHICAGO, ILL. 60608

C. O. D. orders enclose 1.00 good will deposit. Pay balance plus C. O. D. shipping on delivery. Be satisfied on inspection or return within 10 days for full refund. No dealers, each volume specifically stamped not for resale.

Please add \$1.25 postage and handling.

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/2%	PER ANNUM
	\$5,000.00 OR MORE
	4 YEAR MATURITY
6 3/4%	\$5,000.00 OR MORE
	30 MONTHS MATURITY
6 1/2%	\$2,500.00 OR MORE
	1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-4100.

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months. Canada \$24.00 per year; other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicago ir priemiestiuose:	
metams	\$24.00
pusei metų	\$13.00
trims mėnesiams	\$7.50
viename mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.50
viename mėnesiui	\$3.00
NAUJIENŲ raštinė adrsas: kasdien, Raskytus sekmdienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadienis — iki 12 val.	

LIETUVOS TAUTINĖS MAŽUMOS

P. STRAVINSKAS

(Tęsinys)

VIL — MŪSŲ TAUTINIŲ MAŽUMŲ TEISINĖ PADĖTIS NEPRIKLAUSOMYBES METU

Mūsų tautinės mažumos, netgi tos, kurių dalis buvo prieštariškai nusistatę prieš Lietuvos valstybę (kaip pvz. Lietuvos lenkai), nesilaikant mano ankščiau nurodytų išimčių, pačios mūsų valstybės buvo teisiskai

nas išsikalbėjo su visa eile kalinių ir knygoje paminėjo poros šimtų žmonių išgyvenimus. Kulikas skleidžia šį melą sąmoningai, kad sumažintų susidomėjimą nauju leidiniu. Jis žino, kad romanu domėsis tikrai maža literatūrinė grupelė, o atsiminimus norės paskaityti kiekvienas protingesnis rusas.

Jeigu Kulikas naujai išėjusios knygos dar neskaitytų, tai jis meluoja pagal vyresnio valdžios atstovo įsakymą. Bet sovietų valdžios atstovas galėjo Kulikui knyga arba vieną knygos dalį parodyti ir liepti rašyti. Kulikui jie galėjo padaryti, kaip daro su Dr. Margeriu arba H. Zimanu. Duoda parinktą Naujienų numerį pasiskaityti ir įsako parašyti "tinkamą atsakymą".

Kulikas rašo, kad Solženicynas sulaužė Rusijoje veikiančius autorių teisių įstatymus. Kaip jis galėjo tuos įstatymus sulaužyti, jeigu Rusijoje neįsistatė nei viena Solženicyno knyga? Viena Maskvos žurnale buvo atspausdintos kelios "Ivano Denisovičiaus vienos dienos" ištraukos. Veikalas visoje Rusijoje sukėlė tokio susidomėjimo ir tokio pasipiktinimo sovietų valdžios atstovais, kad pats Chruščiovas įsakė sustabdyti bet kokių Solženicyno raštų spausdinimą. Solženicynas savo raštus sugėbė išsiųsti į užsienį, kur jie ir buvo išleisti. Tokių raštų Sovietų Sąjungoje yra daugia.

Solženicynas, aprašęs Sovietų Sąjungos prievartos darbo stovyklas ir jo paties iškentėtą kančią, reikalauja, kad visi valdžios atstovai, įvedę stovyklas ir saivališkai baudę krašto gyventojus, būtų patraukti atsakomybėn, kaip savo laiką buvo patraukti teisman karo nusikaltėliai naciai. Kulikas šitokią reikalavimą vadina nusikaltimu prieš "socialistinę tėvynę". Jis tvirtina, kad Sovietų Sąjungos gyventojai niekad nesutiks su šitokiais reikalavimais. Taip galvoja Kulikas ir jo viršininkai, bet didelė krašto gyventojų dauguma, greičiausiai galvoja taip, kaip Solženicynas. Panašiai galvoja gudai, lietuviai, latviai, estai, gruzinai, ukrainiečiai ir visa eile kitų pavergtų tautų.

Iš Vokietijos į Maskvą parvežtas Solženicynas Liubankos kalėjime buvo laikomas vienoje vienetėje kartu su Maskvon tokiais pačiais sumetimais atvežtu estu. Tas estas pasakojo, kaip per 20 metų estai gražiai tvarkė visus savo krašto reikalus, kaip rinko parlamentą, leido įstatymus. Minėto esto pasakojimas tiek paveikė komunistuojantį Solženicyną, kad jis pradėjęs ieškoti panašių pagrindų ir beteisams sovietų gyventojams. Jis pats, buvęs gimnazijos mokytojas, artilerijos karininkas, keliuose mūšiuose taikliais artilerijos šūviais sustabdęs vokiečių puolimus ir gavęs pagyrimus, be teismo buvo nubautas, laipsniai nudraskyti ir išsiųstas dešimčiai metų prievartos darbams. Jis tiek susidomėjo Estijos gyvenimu, kad pradėjo panašius teisių reikalauti ir visiems komunistinės imperijos vergams. Šiandien Paryžiuje Solženicyno knyga išleido estas.

Solženicynas veda kovą prieš dabartinę prievartos sistemą visoje Sovietų Sąjungoje. Jis mokojo atkreipti viso laisvojo pasaulio dėmesį į Rusijos komunistų daromus nusikaltimus. Solženicynas, kaip visos pavergtos tautos, siekia laisvės ir kovoja dėl pilietinių teisių visoje Sovietų Sąjungoje.

saugomos ir respektuojamos.

1) Lietuvių Vilniaus konferencija (1917) visus tautinių mažumų žmones traktavo lygiais teisėmis su lietuviais, juos laikė pilnateisiais mūsų valstybinės tautos nariais.

a) Tą rodo faktas, kad konferencijos atstovų tarpe buvo ir nelietuvių, kaip mano jau anksčiau minėtas Lietuvos lenkas adv. S. Narutavičius.

b) Tą rodo ir tas faktas, kad S. Narutavičius konferencijos buvo išrinktas Lietuvos Tarybos nariu, o be to dar ir trečias faktas, kad konferencija pavedė Lietuvos Tarybai į savo narių sudėtį pasikviesti dar ir daugiau narių iš tautinių mažumų. Tuo Liet. Taryba parodė, kad mūsų tautinių mažumų žmonės į laikę lygiais teisėmis su lietuviais visos Lietuvos (valstybinės) tautos nariais.

c) Nutarusi atstatyti Lietuvos valstybę, Lietuvių Vilniaus konferencija, tarp kitko, dar pasiskaitė už mūsų tautinių mažumų teises, įtaigodama būsimajį Steigiamąjį Seimą valstybės konstitucija garantuoti jų tų mažumų, teises.

d) St. Seimas tą ir padarė, specialiaame valst. konstitucijos skyriuje (Tautinių mažumų teises) garantuodamas mūsų tautinėms mažumoms teises kultūrinę laisvę: leido joms autonomiškai tvarkyti savo tautinės kultūros reikalus, netgi išrinkti ir turėti tiems reikalams vesti savo organus; leido apkrauti savo narius mokesčiais tautinės kultūros reikalams ir, be to, naudotis teisinga dalimi sumų, skiriamų valstybės ir savivaldybių švietimo bei labdarės reikalams. Šios tautinių mažumų teisių konstitucinės garantijos paliktos ir 1928 metų konstitucijoje; jos, deja, išleistos (kaip jau anksčiau rašiau) 1938 metų konstitucijoje, nors praktikoje ir po to mūsų tautinės mažumos, bendra taisyklė, nebuvo valstybės skriaudžiamos.

Tai gi mūsų tautinių mažumų teisinė padėtis nepriklausomoje Lietuvoje nebuvo bloga. Jei realiaime gyvenime nebūtų buvę mūsų lietuvių įvairių nukrypimų nuo teisės, didesni ar mažesni tų teisės pažeidimų, apie kurių vieną kitą konkrečiau parašiau anksčiau, tai mums niekas nieko negalėtų priminti dėl tautinių mažumų skriaudimo ar jų teisių pažeidimo nepriklausomoje Lietuvoje.

VIII — DEL LIETUVOS TAUTINIŲ MAŽUMŲ TEISIŲ ATEITYJE. ATGAVUS NEPRIKLAUSOMYBĘ

Ateities nepriklausomoje Lie-

tuvoje, be abejoj, demokratinėje, mūsų tautinių mažumų teisės irgi bus respektuojamos, ne mažiau, negu jos buvo respektuojamos anksčiau. Lietuvos valstybės žmonės, lietuviai ir nelietuviai, pergyvenę sunkią, bolševikinės okupacijos priepaūdą — jų teisių mindžiojimą, nesiskaitymą net su pagrindinėmis žmogaus teisėmis, ateities nepriklausomoje Lietuvoje turės vieni kitiems pagarba ir dar daugiau gerbs vieni kitų teises.

IX — MŪSŲ UZDAVINIAI ŠIANDIEN

Mes, išeivijos lietuviai, tiksliau pasakius, priverstinės emigracijos lietuviai, turime jau šiandien ruošis gražiam sugyvenimui su mūsų tautinėmis mažumomis ateities nepriklausomoje Lietuvoje. Neturime daryti to, kas mus, lietuvių, skirtų nuo kitų tautybių žmonių, o priešingai, turime daryti visa mūsų suarėžimui.

1) Visų pirma, stenkimės nardyti santykių su mūsų kaimyninėmis tautomis, kurios turėjo ir turės ateities Lietuvoje savo tautiečių, mūsų tautinių mažumų žmonių. Argi gali būti tokia padėtis kokia buvo ar net ir dabar yra mūsų santykiuose su tomis kaimyninėmis tautomis? Sakyt, koks mūsų kaimynas mums geras. Lenkai negerai, mūsų prieai.

Vokiečiai tokie pat Rusai, kaip tauta, irgi bloga. Latviai, mūsų broliai, žiūrėkit, vėl nei šio, nei tokie — su jais mūsų santykiai irgi buvo visada šalga dalimi sumų, skiriamų valstybės ir savivaldybių švietimo bei labdarės reikalams. Šios tautinių mažumų teisių konstitucinės garantijos paliktos ir 1928 metų konstitucijoje; jos, deja, išleistos (kaip jau anksčiau rašiau) 1938 metų konstitucijoje, nors praktikoje ir po to mūsų tautinės mažumos, bendra taisyklė, nebuvo valstybės skriaudžiamos.

2) Nepykinkime žydų savo antisemitinėmis tendencijomis, kurios dar ir šiandien kartais pasireiškia mūsų tarpe, taip pat spaudoje, netgi ir katalikiškoje, pvz., mūsų kunigų ir vienuolių redaguojamame Drauge (konkrečius įrodymus pateiksiu vėliau). Šiandien mus su žydais riša bendri kovos su mūsų okupantu interesai. Ne tik Lietuvos žydai, kiek jų dar yra išlikę, bet ir kiti mums gaili šiandien daug padėti. Todėl būkime su jais draugiškesnės santykiuose.

3) Supraskime mūsų valstybės teisinę — demokratine santvarką, ypač gi Lietuvos (valstybinę) tautą (populus, Staatsvolk, body politic prastime), kuriai priklauso visi val-

stybės žmonės, tiek lietuviai, tiek ir nelietuviai. Ir vertinkime visus tos tautos žmones lygiai. Ta visų mūsų valstybinės tautos žmonių, lietuvių ir nelietuvių lygybė aiškėja iš mūsų valstybės konstitucijų, pvz., kur sakoma, kad suvereninė valstybės valdžia priklauso TAUTAI (jlg. 1922 m. konst. 1 str., 1928 m. konst. 1 str. 1 d ir 1938 m. konst. 1 str. 2 d.). Kokiai tautai? Argi neaišku, kad valstybinei tautai, kuriai priklauso visi Lietuvos valstybės žmonės, jos piliečiai, lietuviai ir nelietuviai, turį lygias teises vykdyti tą valstybės valdžią, pvz., renkant atstovus į Seimą ir pan.? Tai kodėl mes išeivijoje, kalbėdami apie tautą valstybėje, turime galvoje tiksliai savo etninę — nacionalinę tautą, lyg tos valstybinės tautos visai nebūtų? Kodėl iš Lietuvos tautos išskiriame mūsų tautines mažumas su jų didelėmis ir Lietuvos valstybei daug nusipelnusioms asmenybėmis, kurių vieną kitą esu nurodęs anksčiau? Tuo gi mes įeidžiame mūsų mažumas ir jų didžiuosius vyrus, jų ignoravimu?

Kuo mūsų VLIKo padai ir veikėjai laiko jų atstovaujamą VLIKą? Vieni jų, nesusigaudydami teisineje problematikoje ir teisinėje sąvokose, išvis nežino, kas tas jų VLIKas yra, o kiti tegul ir laiko jį tautos atstovybe, bet ne tos tautos, kurios atstovybė jis iš tikrųjų yra. Jie laiko VLIKą ne valstybinę, o mūsų etninę — nacionalinę tautos atstovybę, kas yra aiški klaida. Dėl tos klaidos atsiranda, ana, visokių nonsensų, skelbiamų mūsų spaudoje, net šiaip jau labai gerame, gražiai redaguojamame ir kitais klausimais teisingai rašančiame, prisipažinsiu, mano labai mėgiamame Kanados katalikų savaitraštyje "Teviskės Žiburinės". Kiek tų nonsensų VLIKo reformų klausimais tame laikraštyje priskelbęs katalikų veikėjas frontininkas Dr. Jonas Girnius, absoliučiai nesusigaudęs teisinėje problematikoje, ypač gi teisinėje logikoje, kuria sudarytas VLIKas, mūsų valstybinės tautos atstovybė? O dabar, po paskutinės VLIKo Seimo sesijos "T 2" vedamojo siūlymas VLIKą sujungti su Bendruomene, pavedant šiai vykdyti VLIKo seimo funkcijas, yra toks nesusipratimas, kad didesnio jau nei nebereikia.

Pagaliam, kiek dezorientacijos yra įnešęs į mūsų visuomenę irgi frontininkas dar ir "kritiškonis darbininkas" Vytautas Vaitiekūnas, visokiais (Nukelta į 5 psl.)

VOITECHAS ZAMAROVSKIS HETITAI

64.

Gruodžio 13 dieną, nuskambėjus įprastiniam radijo naujienų šigonui, diktatorių prislopintu balsu perskaitė Čekoslovakijos spaudos agentūros pranešimas: "Čekoslovakijos Mokslių akademija praneša liūdną žinią, kad penktadienį, 1952 metų gruodžio 12 dieną, valstybinėje Prahos satorijoje mirė įžymusis Čekoslovakijos Mokslių Akademijos narys, akademikas Bedricha Groznas, vienas žymiausių pasaulinio orientalistikos mokslo atstovų".

O gruodžio 22 dieną prie jo karsto šiovingojo Karlo universiteto didžiojoje salėje, dalyvaujant vyriausybės, aukštųjų mokyklų, Čekoslovakijos ir užsienio mokslinių organizacijų, kariuomenės atstovams ir daugybei žmonių, atėjusių atsisveikinti su velioniu, akademikas Zdenekas Nedjedlas kalbėjo: "Mus paliko plataus akimado mokslininkas kurio mintis veržėsi į tolimą praeitį, į tolimus kraštus, kuris nuo pat savo mokslinės veiklos pradžios ėjo neįprastu, neišmintu keliu... Mūsų liūdesys yra juo gilesnis, kad didysis mūsų ir pasaulio mokslo šanklys mus paliko kaip tik tuo metu, kai užgimė ir pradėjo ruošis dideliems žygiams Čekoslovakijos Mokslių akademija kurios ryškiausia žvaigždė įsiai buvo... Jo mirtis mums yra

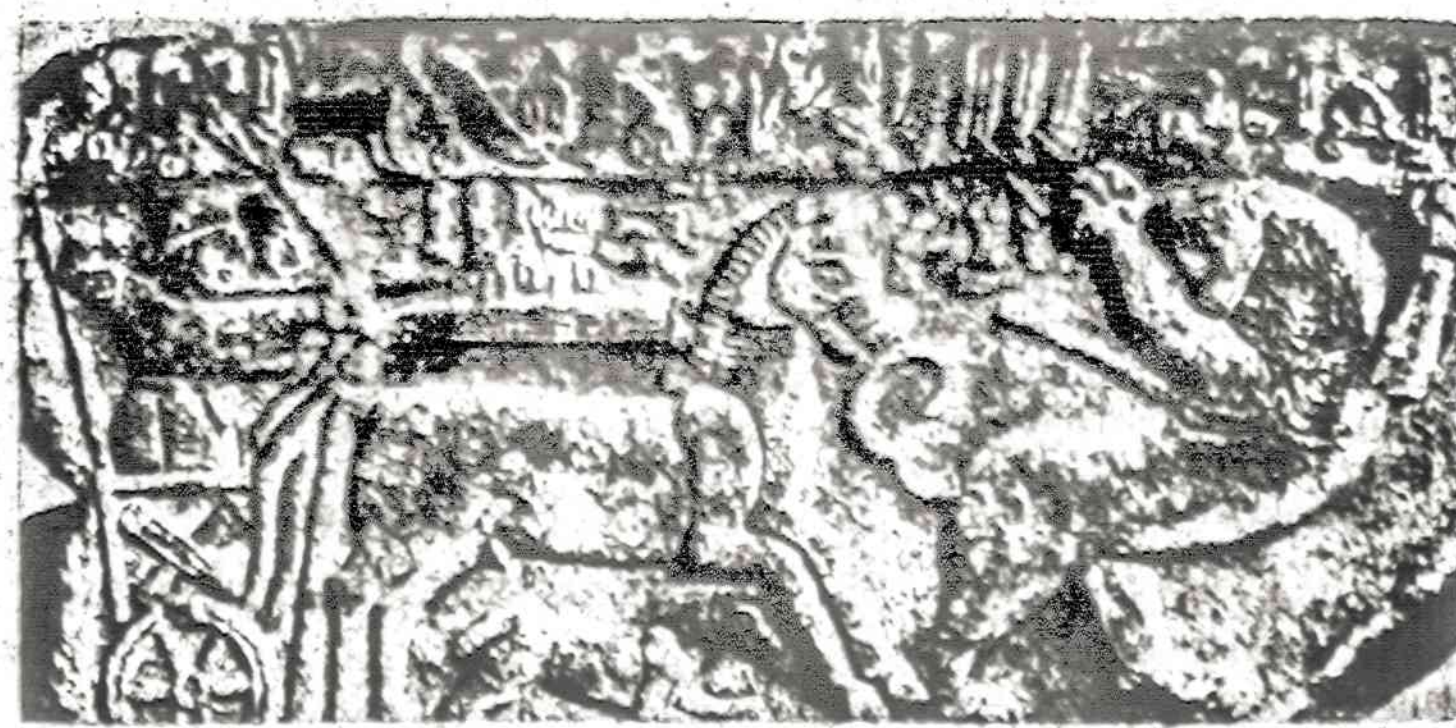
neatitaisomas nuostolis. Bet visada gyvena tai, ką jis sukūrė!"

NAUJI DUOMENYS APIE HETITUS

Pasitraukus Groznui iš hetitologijos fronto, atakuoti hieroglifų paslaptį nesilaikta. Su tyliu mokslo vėgų atkaklumu, pripažįstame iš Pavlovo ir Flemingo laboratorijų, be manifestacijų apie užsibrėžtą tikslą, kuriomis mums taip imponuoja Amundseno ir Prežvalskio tipo tyrinėtojai, keliančia archeologai į Hetitų imperiją, pasiryžę nepalikti joje akimens antakmens, iki ras įrašą, kurio vienoje pusėje bus hetitų hieroglifai, o kitoje — žinoma kalba parašytas tekstas. Tai jų atsakymas į senuko

Seiso žodžius: "Nebesitikiu, kad bus iki galo išsifruoti hetitų hieroglifai — nebent fortūna mums padovanotų pakankamai ilgą bilingvą."

Gremėzdiški sunkvežimiai, prikrauti kauptukų, kastuvų ir dalbų, vėl atburgia į hetitų kunigaikščio Araro barėljefais išdailintą didžiųjų Karchemišo kryžkelę prie Eufrato, kur jau prieš keletą dešimtmečių kasinėjo Smitas, Lawrensas, Hogartas ir Wyllis. Vėl sminga plieno asmenys į stacidą kalvą prie Hamos, Orono pakrantėje, į kalvą, kurios papėdėje Wrightas buvo radęs "stebuklingą akmenį" ir kurioje Groznas, paskutinį kartą apsilankęs, terado "urvuose lindinčių šakalų ir sulaukėjusių

Hetitų barėljefai medžioje Pitus. Barėljefas su hieroglifiniu įrašu iš Malatijos, iškaltas maždaug X-IX amžiuje prieš mūsų erą.

šunų, kurių ramybė ne sykį teko sudrumsti". Ir vėl bankininkas James Simonas pasirašė čekį Vokietijos Rytų draugijos ir Berlyno Archeologijos institutui, rengiančioms didelę ekspediciją į Bogackąją.

Tos pačios viltys, kurios veda archeologus į seniau kasinėtą vietą, skatina juos ieškoti senienų ir naujose vietose: Maraše prie Džeihanio, kur buvo rasta liūto skulptūra, nuo galvos iki nosogės išrašinėta hetitų hieroglifais, Ališaro, Fraktino, Aladža Hiujuoko, Arslentepės, Jumiaktepės kalvose ir kitur.

Tarp tų tolimos praeities tyrinėtojų esama prancūzų, angų, amerikiečių, turkų, o daugiausia — vokiečių, kurie turi Stambole dosniai finansuojamą Berlyno Archeologijos instituto filialą. Tad neatsitiktinai būtent to instituto darbuotojas rado taip ilgai ieškotą hetitų hieroglifų raktą. Ir ne vieną raktą, o dargi visą raktų ryšulį!

Tačiau visi tie raktai pasirodė per trumpi, kad būtų galima pasiekti septintą užrakto spyruoklę ir tokie būdu atrinkti spyną, saugančią hetitų paslaptį.

Zmogus, kurį ištiko toji sėkmė ir kartu nesėkmė, vadinas Kurtas Bitelis. Jis gimė 1907 metais Heidenheime (Württemberg), studijavo archeologiją ir istoriją Heidelberge, Marburge, Vienoje ir Berlyne, o 1930 metais gavo stipendiją mokslinei komandirutei į Egiptą ir Turkiją. Stambole Berlyno Archeologijos instituto filialo direktorius Martinus šedė pakvietė jį da-

lyvauti ekskursijoje į Bogackąją. Dvidešimt trejų metų studentas, pirmą sykį išvydęs Hetitų imperijos sostinės griuvėsius, ne nenujautė, kad jų tyrinėjimas taps jo gyvenimo misija. Kasinėja jis ten iki šiolei.

Visi ligtoliniai tyrinėtojai ieškojo Bogackąjoje ko nors konkretaus: Winkleris — lentelių, Puchšteinas — architektūros paminklų, Kurcijus — keramikos. Bitelis buvo pirmasis, pradėjęs tyrinėti Bogackąją "išitaisi". Dėl to jis ir sutriko, kai Zia-bėjus (vaishėns dar Winklerį, Puchšteina, Kurcijų ir visus kitus archeologus, dirbusius Bogackąjoje, iš vėlesniųjų — visų pirma H. H. fon der Oestena iš Čikagos universiteto) po tradicinio pasveikinimo prie puotos stalo pasiteiravo, koks esąs jo tikslas...

Pirmąjį atsaką davė Bitelio straipsnis, išspausdintas "Vokietijos Rytų draugijos pranešimuose" 1932 metų gegužės mėnesį: "Iki šiol vis dar nebuvo nustatyta įvairių keramikos rūšių, randamų Bogackąjoje, chronologinė eilė. Juk ištirti kuo daugiau sia radinių, kol tebėra nepažeista jų pirmykštė padėtis ir ryšiai su statiniais, kurių priklausomumą Hetitų imperijos sostinei neabejotinai liudija dokumentai, įskaitant reikalingą archeologinio tyrinėjimo metodus, nes yra pagrindo tikėtis, kad šiame hetitų kultūros centre aptikti radiniai įgalins mus sukurti patikimą bazę visiems Anatolijos archeologiniams paminklams datuoti".

TELEF. PR 8-3279

DR. ANNA BALIŪNAS

AKIV, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLIO LIGOS

2856 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

IR

DR. FANG C. LU

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446

Antras ofisas —
8007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500
Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Tel. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMLOCK 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadi. 1-7 val.
antradi. penktadienį nuo 1-5, treči.
ir šeštadi. tikslai susitarus.

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., JA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL -

KRAUCELIŪNAITĖ
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. KEDZIE AVE.
Tel. WA 5-2670.
Neatsiliepiu — skambinti
471-0225.
Valandos pagal susitarimą.

Ofis tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradi-
eniais, ketvirtadieniais ir penk-
tadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Šeštadieniais nuo 9 iki 11 val.
ryto tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMERISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradi. nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadi. nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefon.: 776-2880
Naujos rez. telefon.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradi., trečiadi.
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadi-
eniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofis telefon.: HEMLOCK 4-2123
Rezid. telefon.: Gibson 8-1915
Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandų skambinti telefon. HE 4-2123.
Jei neatsiliepiu, tai telefon. GI 8-6195.

P. ŠKEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: Prospect 6-5084

Detroito naujienos

Vasario 16 minėjimas

1974 metais Vasario 16-osios iškilmingas 56 minėjimas įvyks vasario 17 d. 2 val. p. p. Kultūriniam Centre, esančiame 25335 West 9 Mile Rd. Southfield Michigan. Vėliavos pakėlimas prie miesto rotušės įvyks šeštadienį, Vasario 16-ja dieną, 8:30 val. ryto, nuleidimas — 5 val. p. p.

Prieš iškilmingą minėjimą, Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčioje, lygiai 12 val., bus laikomos šv. mišios už žuvusius ir nukankintus dėl Lietuvos laisvės. Kitose bažnyčiose šv. mišios bus įprastu laiku.

Visos organizacijos kviečia mos organizuotai su vėliavomis iškilmingose pamaldose, Dievo

apvaizdos bažnyčioje dalyvauti. Pagėdautina, kad vėliavnešiai turėtų pasirūpinti vėliavai stovą, nes Dievo Apvaizdos bažnyčioje nėra įtaisytų lizdų vėliavai pastatyti.

Nepriklausomybės atstatymo minėjime pagrindiniu kalbėtoju yra pakviestas inž. Valdas Adamkus iš Čikagos, dabartinis gamtos apsaugos įstaigos vidurinio-vakaro rajono viceadminis-tratorius. Kas bus kalbėtojas iš amerikiečių, kol kas dar nepaaiškėjo.

Detroito Lietuvių Organizacijų Centro Valdyba prašo visų Detroito veikiančių organizacijų prieš bendrą visuotiną Vasario 16-osios minėjimą paskirti minė-jimų neurošius. Toks paskirų or-ganizacijų uzbėgimas į priekį su-menkina pagrindinį minėjimą ir kelia tarp organizacijų erzelį ir nesantaiką. Būtų dang patogia ir nesijaustų konkurencijos, jei paskiros organizacijos savo gru-pes atvestų į bendrą minėjimą.

Jei kas norėtų pasirinkti aukų, metuose yra 12 mėnesių. Gali-ma pasirinkti ir kitą mėnesį. Vasario 16-osios iškilmingam minėjimui užsibaigus, neminė-dalį atliks solistas Pranas Za-ranka ir Detroito jaunimo pajė-gos. Tautinių šokių ansamblis "Šilainė", vadovaujamas Gali-nos Gobienės, ir Stasio Butkaus kuopos kankininkų ansamblis, vadovaujamas Danutės Petro-nienės. Pagerbiant mirusius ir gyvus kūrėjus savanorius, de-klamuos Taura Zarankaitė. Vė-liavų ceremonijoms vadovauja "Švyturio" Jūrų šaulių kuopos pirm. Mykolas Vitkus. Aukų rinklaivai, laisvinimo reikalams vadovaus DLOC valdybos vice-pirmininkė, ALT direktorė Elz-bieta Paurazienė. Minėjimą ruo-šia Detroito Lietuvių Organi-zacijų Centro Valdyba.

Žurnalistų popietė

Gruodžio 23 d. žurnalistų skyrius sukvietė pas Vládą ir Lydi-ją Mingelus popietei pasidalinti mintimis, pasiklausti atvykusio į šią popietę paskaitininko, teisininko, politiko, žurnalisto iš New Yorko Vinco Rasteno paskaitos. Tema: "Recenzijos ir kritika". Bet prelegentas mini-mus paskaitos taip ir neskaite. Perskaitė, berods, iš Tėviškės žiburio slapivarde nepasirašiusio rašini. Minimam straipsnyje buvo keliamas klausimas, girdi, nėra tikslu vadinti konsulu, jei jis yra tik garbės konsulas. Žodžiu V. Rastenis popiečio dalyvius užvedė ant kelio, norė-damas išsiaiškinti ir neklaidinti skaitytojų. Jei yra konsulas, tai konsulas, o jei garbės — tai garbės konsulas. Neminėsiu čia pavardės, nes kas skaitė apie reikalą "Žiburijoje" bei "Aki-račiuose", tas, be abejo, žino apie ką kalbama.

Bent man asmeniškai nepati-ko toks suvedžiojimas. Jei jau buvo numatyta paskaita, tai ju-rejo ir būti. Minėtu ir kitais klausimais, vieni pagėdavo, kad žurnalistai savo straipsnius rašytų objektyviai, kiti gi kai kur reikia ir pagirti, o ypač jauni-

nių. pat ilgametės Nau-juos nuo darbo. Lietuviškoje vi-suomenėje.

Buvo įdomus V. Kutkaus klausimas: Kodėl p. V. Rastenis pa-sitraukė iš tautininkų tarpo ir nuėjo pas akiratininkus. Atsa-kydamas į klausimą, p. V. Ras-tenis pirmiaisiais žodžiais eilia-vo apie kiškį: Ar iš balos tas gra-žumas nuo pat prigimimo. Girdi kiškis baltas ir gražus, ir dar vis baltinamas ir gražinamas, Tas perdidelis baltinimas nelabai V. R. patiko ir jis nuėjo pas akira-tininkus.

Ponia Alantienė net iš dviejų kartų kėlė klausimą, kodėl žur-nalistai daugiausia rašo viską tik gerai, be jokios kritikos. Įvy-ko parengimas aprašomas visa-pusiškai pavykęs, publikos akai-čius padidinamas, o kartais net iki dvigubumo, artistai suvaidi-no puikiausiai, pašoko gražiaus-iai.

Buvo paliesti Altos ir JAV LB nesutarimai ir tarpininkas Vli-kas. Daugumas dėl šio reikalo susitikęs pažįstama praeinant būk nematęs, o ypač prieš Va-sario 16-ąją.

Į popietę atsilankė per 20 kvietinių ir beveik visi ką nors klausė bei kalbėjo. Neįmanoma čia visų išvardinti, kas ką klausė bei kalbėjo. Sveikinimo žo-dį tarė LB pirm. Jonas Urbanas, DLOC pirm. Antanas Sukauskas. SST pirm. Vincas Tamošiū-nas, TS sk. pirm. Jonas Švoba, LF atstovas ir Vytautas Kut-kus.

Popietės programą pravedė žurn. skyriaus pirm. Vladas Se-lenis. Vaisino ponios: Lydija Mingelienė, Erna Garliauskienė, ponia Žiedienė ir kitos. Sekanti žurnalistų popietė numatyta pas Alfonsą Žiedą sausio mėn. 20 d. Smulkiau apie žurnalistų popie-tę sekantį kartą. A. Sukauskas

ROCKFORD, ILL.

Balfo 85 skyriaus veikla

Paskelbtas aukų rinkimui va-jus jau baigiasi, valdyba rengia vajaus užbaigimą su pietumis, nori darbą baigti su 4 šimtais dol. dėl šalpos. Nors Rockfor-das tas pats, bet aukotojai su-mažėjo, susenėjo ir ligos kabi-nasi, pakerta sveikata ir pagul-doi.

Mūsų 85 skyriaus darbuotojai šv. Kalėdų proga, aplankė senus Balfo narius — ligonius. Nors ir pasireiškė Rockforde gasolino trūkumas, bet Vincas Keršys ir Petras Šernas būtinai nutarė aplankyti. P. A. Deltuva buvęs pirmutinis Balfo skyriaus už-rašų sekretorius, Naujienų skai-tytojas, dirbo per 40 metų, kol galėjo, dabar išvežtas į senelių paligėlių namus už miesto. Ten nerado. Jo prašymu perkeltas į šiaurinę miesto dalį. Labai nu-džiugo, kad jį lietuviai surado ir Balfo valdyba aplankė. Tebe-turi gerą sąmonę, tik ant kojų yra nupuoles.

Taip pat aplankė ponį Ru-zienę: ji yra namie; tai žymi Balfui ir Altai aukotoja. Ji vaikšto, trikojuz pasiremdama. Tai sena Naujienų skaitytoja. Dekinga, kad ją aplankė. Lan-kytojai turi užsirašę aplankyti p. Palubinskienę ir A. Sinkevi-

sių skaitytojos, pasižymėju-sios Balfo rėmėjos. Balfo 85 sky-rius iš savo lėšų p. Morienai ir p. Jakimčienei paskyrė po \$20 dolerių pasveikinimui su Kalėdų šventėmis. Parama nors maža, bet reikalinga. Tai gražus Balfo 85 skyriaus gestas aplankyti sa-vo rėmėjos, kol galėjusius dirb-ti savo tautiečių šalpos darbu.

Žvalgas

Viskas brangsta

Pirmoji po Naujų Metų žinia pranešama, kad jautienos mės-os kaina dar pabrangs pen-kiais, o greičiausia dešimtimi nuošimčių, o pienas dar pa-brangs šešiais centais galionui. Dabar pieno galionas kainuos \$1.44, tai yra 47 nuošimčių brangiau kaip buvo prieš metus.

Apsimoka taupyti šviesą

Kai nuo šio sekmadienio, sau-sio 6 dienos, laikraščius pava-rsim vieną valandą pirmyn, sutalpydami po vieną valandą dienos šviesos vakarais, tuom pačiu sutalpysim po 30,000 sta-tinių aliejaus kasdien, apskai-čiavo Iliinojaus senatorius de-mokratas Adlay Stevenson, di-delis dienos šviesos taupymo entuziastas.

Naujos rūšies pavojus

Naujų Metų trafiko nelaimių Amerikos greitkeluose statisti-ka rodo, kad sulėtinus automo-bilių greitį norint taupyti kurą sumažėjo trafiko nelaimių skai-čius — visu šimtu mažiau žmo-nių per praeitą savaitgalį bebū-vo užmušta. Bet vienam pavo-jui sumažėjus kitas pavojus atsirado. Vairuotojai, bijoda-mi kelyje pritrūkti gasolino, pradėjo imti su savim kelionėn gasolino atsargas, kas skardi-nėse, kas bonkose. Kaip pavo-jinga yra tokia praktika, nau-jausiai pamokė sekantis atsitiki-mas:

Viena moteris su 3 vaikais su-degė savo automobilyje, kai girtas sunkvežimio šoferis jos automobilį apvertė ir jos auto-mobilio "trunkę" būvusi atsar-ginio gasolino skardinę sprogo". Vežtis automobilį, ypač už-pakabiname "trunkę" gasoliną yra tiek pat pavojinga kaip vežtis dinamitą, kurs nuo kad ir nedidelio sutrenkimo sprogs-ta, perspėja Chicago apsaugos nuo gaisrų biuro direktorius Fran-cis Murphy.

Naujų Metų aukos

Dar ne galutinėmis žinomis per praėjusių Naujų Metų sa-vaitygalį Cook apskrityje su Chi-cagos miestu) trafiko nelaimė-se žuvo 6 žmonės, o per visas JAV - bes žuvo 375 žmonės.

Susirinkimų PRANESIMAI

Bridgeporto Lietuvių Namų Sa-vininkų metinis susirinkimas įvyks šeštadienį, sausio 5 dieną naujoje vie-toje, 714 W. 31st St., 1:00 val. p. p. Nariai prašomi gausiai dalyvauti, nes turime svarbių reikalų aptarti. Kviečia valdyba.

Stella Kaulakis, pirm.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Nuodėmės alga yra mirtis, bet Dievo malonės dovana amžinasis gyvenimas Kristuje Jėzuje, mūsų Viešpatyje". Rom. 6:23.

Kartais mūsų dangiškasis Tėvas gali leisti ant mūsų arba mūsų vaikų skausmus, kentėjimus arba net mirtį. Tačiau per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų Jis yra priėmęs mums geresnį ir garbingesnį dalyką — amžinąjį gyvenimą. Bet šita dovana yra skirta tiems, kurie dabar arba ateityje ugdyti ir parodoja duosumą, tikėjimą ir meilę Dievui ir artimui. Palaiminti yra tie, kurių supratimo akys ir ausys dabar yra atidarytos ir kurie dabar-tiniu laiku pažįsta jiems suteiktą Dievo malonės dovana.

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef.: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAZEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS
MAŠINŲ VIETA
REpublic 7-3600 REpublic 7-3601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDžiausia LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YArds 7-1741-1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ.
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE Miesto
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2311 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

Didžiam Kovotojui už Lietuvos Laisvę ir Nepri-klausomybę

POVILUI PLECHAVIČIUI

mirus,

Jo šeimai, giminėms ir artimiesiems nuoširdžią užuo-jautą reiškia ir kartu liūdi

Jadvyga ir Adolfas Šimkevičiai
(Šimkai)

SKAITYK PAČIA IR PARAGINK
KITUS SKAITYTI
KAUJIEŅAS

